

יג. לכתחלה אין לגבר ללבוש משקפי אשה, אבל באופן שאין לו משקפיים אחרות וגם ראיתו חלשה יש להקל בזה, [ובמשקפי שמש יש להחמיר בכל אופן כי הרבה נותנים אותם ליופי בעיקר].

הגדה של פסח
הגדה של פסח

יד. יש מאחינו הטועים שנותנים באוזנם עגיל או כאפס נזם ועל אף שמכוער הדבר, מ"מ אין לאסור זאת מצד איסור לא ילבש גבר שמלת אשה. אבל אם נותן עגילים בשתי אוזניו עובר משום לא ילבש.

שלמת מנחם

אומר ח"ו (חיו"ד סימן יד או' ו) דאנן קי"ל כדעת הרמב"ם הטור והש"ע שהסכימו לדברי הגאונים הראשונים שהובאו בשו"ת הרשב"א ח"ה (סימן קכא), שבמקום שהאנשים מעבירין אותו אין בזה הלאו של לא ילבש גבר שמלת אשה, ע"ש. וכבר כתב הפרישה (סימן קפב ס"ק ה), שאפילו ממנהג העכו"ם למדין בזה, ע"ש. אלא שבס' ועלהו לא יכול ח"ב (עמ' עב), נשאל בזה הגרש"ז אויערבך, והשיב שעל אף שלומדים ממנהג העולם, מ"מ התפשטות המנהג תלוי בבני אדם רגילין יראי שמים ולא בפראי אדם למיניהם, ע"ש. אולם לפי דברי הפרישה שכתב שאפילו ממנהג העכו"ם למדין לענין זה, מוכח שלענין זה אינו משנה מהיכן התחיל המנהג, אלא כיון שנתפשט המנהג ממילא יש להקל, ולא אכחד כי ראיתי בשו"ת מהרש"ם ח"ב (ס"ס קמג ד"ה והנה), שכתב, שח"ו לסמוך על הפ"י הראשון בפרישה, שהרי גם להסתכל במראה וכל שאר דברים העכו"ם עושים כן ואתה עוקר כל דיני השו"ע, ע"ש. אולם יש ליישב שאכן למדים ממנהג העכו"ם גם לגבי הסתכלות במראה, דלגבי דיני לא ילבש הולכים אחר מה שבעולם נחשב הוא בגד איש ובגד אשה, ומוכרחים לומר כן דאל"כ איך התירו הרמב"ם והרשב"א בתשובה ח"ה (סימן קכא), ושאר ראשונים במקום שנהגו

יג. כיון שענינו הרואות שאנשים מקפידים לבחור להם משקפיים נאות, א"כ זהו בכלל תכשיט, וכן פסק בס' מלבושי כבוד (פ"ו ס"ה), להחמיר בזה, ע"ש. ואולם אם אין לו משקפיים אחרות זולתם מותר ללבושם, דלא גרע משאר תכשיטי נשים שמותר כדי להגן מפני הצנה וכדו', ובפרט אם לולא המשקפיים קשה עליו מאוד הראיה ויכול להסתכן בהליכתו שיש להקל, וע"ע בשו"ת אבני ישפה ח"ד (סימן צ), ע"ש. אולם במשקפי שמש שהרבה נותנים אותם ליופי אין להקל, ובפרט שאין בדבר צורך כל כך שרוב ככל העולם יכולים להסתדר בלעדם גם בימי השרב והחום.

יד. לכאורה כיון שנהגו בזה כמה מבחורי ישראל א"כ אין בזה איסור לא ילבש, וכמו שכתב הר"ן פ"ו דשבת (כו. מד' הרי"ף), והנמוק"י יוסף (שם נז.), שבמקום שנהגו ללבוש הגברים טבעת אין בזה איסור לא ילבש, ועל אף שהמנהג התחיל מאנשים טועים ריקים ופוחזים, וא"כ נאמר שאין להתחשב במנהג וכמו שכתב הרשב"א בתשובה ח"ד (סימן צ), שמי שהרגיל בדבר האסור ונמשך בו ונמשכו רבים בכך אין האיסור חוזר להיתר שא"כ נמצא חוטא ומאריך, ע"ש. מ"מ כבר כתב בשו"ת יביע

[אח"ח 1234567]

טו. גבר שנשרו שערות ראשו מותר לו ליתן פאה נכרית בראשו ואין בזה משום לא ילבש גבר שמלת אשה, שאין הפאה נחשבת מלבוש אשה כיון שמצד ההלכה איסור גמור הוא לאשה לחבוש פאה.

שלמת מנחם

אוצר החכמה

יכפר עוון. ואולם כל זה כשלוש עגיל אחד, אבל כשלוש שני עגילים בשני אזניו אזי ברור שעובר גם משום לא ילבש גבר שמלת אשה, שמעשה נשים גמור הוא, וזה פשוט.

טו. כן העלה הגר"מ וינקלר בשו"ת לבושי מרדכי ת"א (תאו"ת, סימן קח), ונסמך על דברי הבאה"ט א"ח (סימן ב), משם הר' עולת תמיד והעט"ז, שלענין איסור הליכה בגלוי הראש מצד ההלכה מותר ודי בפאריקען [היינו הפאה נכרית], מ"מ אסור משום מראית העין, וכתב על זה הגאון לכושי מרדכי, דפשיטא דאיירי באיש ששייך מראית העין בין פנוי בין נשוי, משא"כ בנשים דבפנויה אין איסור משום גלוי ראש, ועוד, דגם באנשים שפלפלו בזה דהוה משום אימתא דשמיא, ובמהרש"ל היקל בזה ובט"ז החמיר בזה דבזה"ז איכא משום ובחוקותיהם לא תלכו, ובאשה נשואה יש בו איסור ממש משום עוברת על דת משה ודת יהודית כמ"ש באעה"ז (סימן קטו), וא"כ מוכח דהם איירו באיש, וא"כ מדוע לא אסרו משום לא ילבש גבר, אלא ש"מ דלא שייך בזה איסור לא ילבש, דלא חשיב כלל שמלת אשה, דהא כמה שו"ת אחרונים אסרו בזה לאשה, עכת"ד. והנה כל הרואה יראה מדברות קדרו שלא עלה על לבו אף לרגע קט לומר בדברי האחרונים שהתירו פאה נכרית לאשה, ועל כן פירש שודאי מה שהתירו היינו לגבר, וכבר האריכו אחרוני דורינו באיסור החמור של הליכה בפאה נכרית לאשה, ועד אחרון הגדיל מרן מופה"ד נזר ישראל ותפארתו מרן

לגלח שער בית השחי ובית הערוה, והרי הראשון שהתחיל התחיל באיסור, אלא ע"כ שמנהג העולם התחיל מהעכו"ם ואחר נתפשט, וא"כ מוכח שלענין זה למדין ממנהג העכו"ם, ושו"ר שכבר כתב להוכיח כן בשו"ת ערוגת הכושם ח"א (חיו"ד, סימן קלח או' ה), ע"ש. וע"ע בשו"ת להורות נתן ח"ב (סימן ע או' ד), ובשו"ת מנחת חן אהלבים ח"א (חיו"ד, סימן ט או' ד), ובשו"ת חיי הלוי ח"א (סימן נה ס"ק ח), ע"ש. ולפ"ז נראה שאינם עוברים על איסור לא ילבש, ולא דמי למ"ש הפוסקים לגבי לבישת מכנסים שאפילו שנהגו כן כבר הרבה נשים אין להתיר וכמ"ש לעיל (פרק א ס"ד), ע"ש. דשאני התם שלבישת המכנסיים הוא דבר פרוץ ביותר ויכול לבא ע"י היתר בזה מכשול גדול ביותר ועשו"ת ויברך דוד ח"א (סימן קד), ע"ש. וכבר נתבאר לעיל (ס"ג) שמשום לא ילבש אכן היה מקום להתיר בזה, כיעו"ש. משא"כ בעגיל שעל אף שהוא דבר מכוער, מ"מ אינו דבר של פריצות או שיכול להביא לידי פריצות וכדו', ולכן אין לאוסרו מטעם לא ילבש גבר, ובשו"ת המאור ח"א (עמ' קז), כתב, שלענין מנהג בדבר צריך שמיעוט הניכר ינהגו בו, ע"ש. וא"כ ה"ה לנ"ד שאפילו שמיעוט נוהגים במנהג מכוער זה, מ"מ חשיב מנהג לענין זה, אולם לקושטא דמלתא פשוט שאין ראוי לנהוג כן לשים עגיל באוזן ונזם זהב באף וכיו"ב מכל מיני דברים כאלו, ומכוער הדבר עד למאוד, ותחילת דבר זה מתרבות הגויים למדו וילפי ממקלקלתא, ולא כן חלק יעקב. והוא רחום